

Marktontwikkelingen kinderopvang: facts, fictie en vooruitzichten ...

BDKO, 18 NOVEMBER 2021

Bureau Buitenhek

Wat houdt de kinderopvang bezig?

Arbeidsmarkt , arbeidsmarkt, arbeidsmarkt, arbeidsmarkt ... en natuurlijk de trein van Segers

**CU-leider Segers liet geheim formatiedocument
per ongeluk in trein liggen**

Bureau Buitenhek

Actueel: personeelstekort ...

Personeelstekort in kinderopvang bereikt breekpunt in Amersfoort: crèche moet groepen sluiten

Kinderopvanginstellingen staat het water aan de lippen. Door personeelsgebrek krijgen ze de roosters nauwelijks nog rond. Dinsdag moest Ska Kinderopvang, de grootste opvangorganisatie van Amersfoort, ouders zelfs teleurstellen door groepen te sluiten. Een unicum, aldus de brancheorganisatie, maar naar verwachting wel het begin van meer noodgrepen.

Opvang bij GO! Kinderopvang onder druk door personeelstekort

Flevoland · Dinsdag 28 september 2021 | 16:45

GO! Kinderopvang kan door personeelstekort geen continue opvang garanderen op de opvanglocaties. Dat staat in een brief die naar de ouders is gestuurd. Door het gebrek aan medewerkers heeft een locatie in Almere voor een dag de deuren moeten sluiten. GO! Kinderopvang heeft ook vestigingen in Lelystad en Zeewolde.

Personeelstekorten kinderopvang lopen spuigaten uit: vrees voor langere wachtlijsten

PEILING Bijna driekwart (73 procent) van de kinderopvangorganisaties heeft momenteel te maken met ernstige tot zeer ernstige personeelstekorten. Dat blijkt uit een enquête van de Brancheorganisatie Kinderopvang onder de eigen leden.

Kinderopvang luidt noodklok. Terwijl de vraag groter wordt, groeit het personeelstekort. 'Op termijn is dit niet houdbaar'

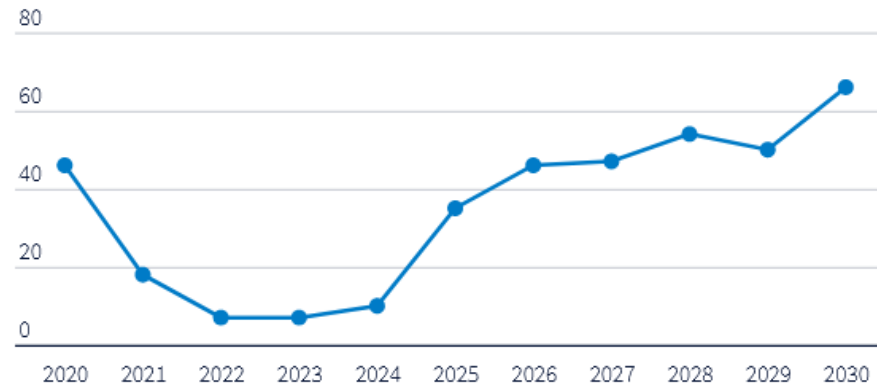
Bij kinderopvang Plateau in Assen is de grens bereikt: nieuwe aanmeldingen worden geweigerd. Er is te weinig personeel om voor de kinderen te zorgen. De werkdruk is zo hoog in de sector dat vakbond FNV oproept om morgen te gaan staken, in Assen komen stakers samen in de Bonte Wever.

Mogelijk moeten er in Assen zelfs kinderen naar huis gestuurd worden, als de leidster ziek is. "Dat is als uiterste maatregel zeker mogelijk, maar we doen er alles aan om dat te voorkomen", vertelt locatie-directeur Brigitte van den Bogert van kinderopvang Plateau. Een van de oplossingen is meer personeel aantrekken door een betere beloning in het vooruitzicht te stellen. "Maar dan moet het wel rendabel blijven", legt Van den Bogert uit.

Actueel: personeelstekort ...

Arbeidsmarktspanningsindicator

Nederland, Aantal vacatures per 100 werkzoekenden

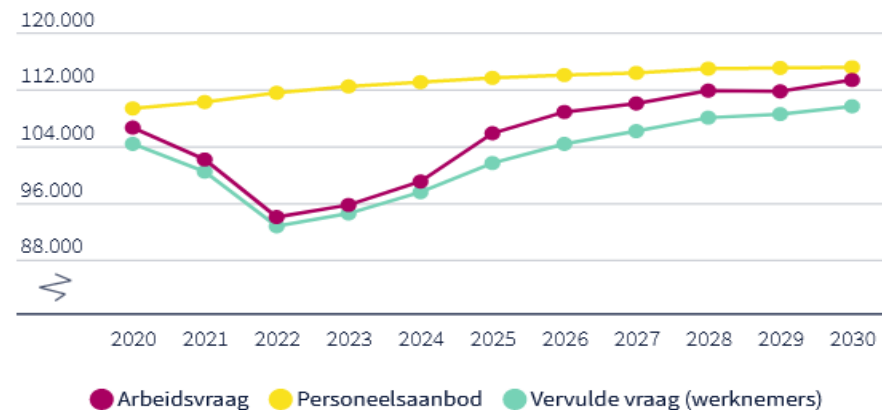

Volgens de prognosemodellen valt het best mee met die personeelskrapte in de kinderopvang:

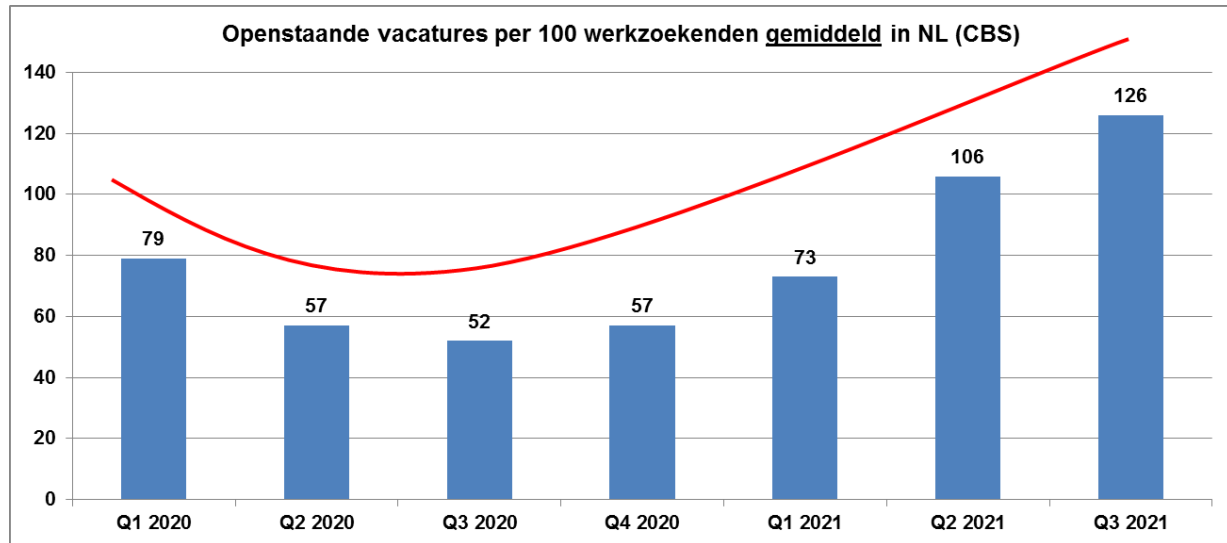
- meer werkzoekenden dan vacatures ...
- 18 vacatures voor 100 werkzoekenden (2021)
- 7 vacatures voor 100 werkzoekenden (2022)

Vraag, aanbod en aantal werknemers 2020 - 2030

Nederland, personen

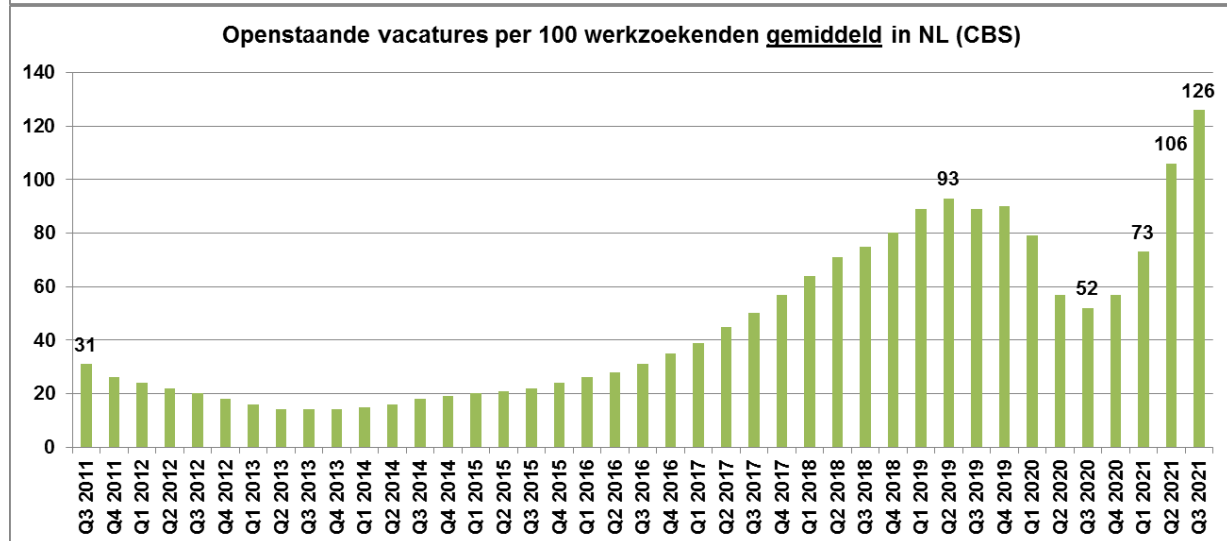
Actueel: personeelstekort: gemiddeld ...

Ondanks corona loopt de personeelskrapte in Nederland vanaf Q4 2020 sterk op:

- Q4 2020: 57 vacatures voor 100 werkzoekenden
- Q3 2021: 126 vacatures voor 100 werkzoekenden

Qua personeelskrapte is de kinderopvang geen gemiddelde arbeidsmarkt: zie rode lijn voor ramingen kinderopvang ...

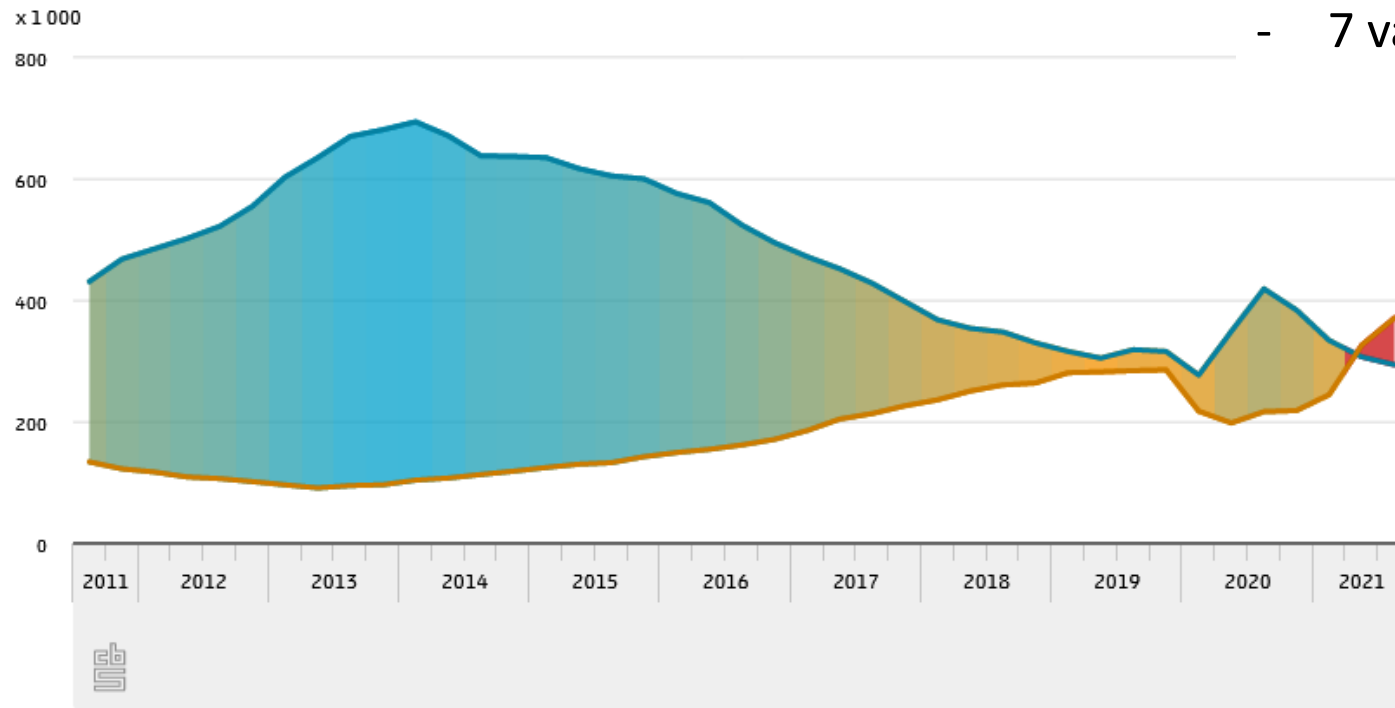

=> Cijfers onderbouwen de signalen uit de markt: vanaf eind 2020 sterke toename tekorten ...

Actueel: personeelstekort ...

Spanning op de arbeidsmarkt

Openstaande vacatures en werkloze beroepsbevolking (seizoengecorrigeerd)

Volgens het CBS: meer werkzoekenden dan vacatures in 3^e kwartaal 2021 in NL:

- 126 vacatures voor 100 werkzoekenden
- 7 vacatures voor 100 werkzoekenden (2022)

Legend:
- Lage - hoge spanning (shaded area)
- Werkloze beroepsbevolking (seizoengecorrigeerd) (blue line)
- Meer vacatures dan werklozen (red triangle)
- Openstaande vacatures (seizoengecorrigeerd) (orange line)

Actueel: personeelstekort ...

Op de arbeidsmarkt concurreert de kinderopvang met o.a. onderwijs (onderwijsassistenten) en de zorg (o.a. thuiszorg). Die sectoren ontvangen extra overheidsmiddelen om de personeelstekorten terug te dringen. Enkele voorbeelden:

Juli 2021:

Het actieprogramma Werken in de Zorg om het personeelstekort in de zorg in 2022 terug te dringen naar nul, heeft te weinig opgeleverd.

*Uit analyse van het Centraal Bureau Statistiek (CBS) blijkt een tekort van **70.000 (!!!)** zorgmedewerkers. Er is **€ 443 miljoen (!!!)** besteed aan het actieprogramma, maar volgens Doekle Terpstra, voorzitter van de commissie Werken in de zorg had er meer moeten gebeuren.*

DINSDAG 16 NOVEMBER 2021, 12:16

Zeeuwen bezorgd over personeelstekort in de zorg, over tien jaar 2.100 medewerkers te weinig

Het goede nieuws: Zeeuwen zijn best tevreden over de huidige zorg in hun provincie. Het slechte nieuws: ze maken zich wél zorgen over de toekomst van de zorg. En meer digitale vormen van zorg; daar zitten ze niet op te wachten. Dat blijkt uit onderzoek van Zorgbelang Zeeland.

Het personeelstekort in de Friese zorg groeit, en er is ook een gebrek aan stageplaatsen voor de zorgopleidingen. 'Bij ziekenhuizen zie je nu een enorme druk om met te weinig mensen te doen wat nú nodig is'

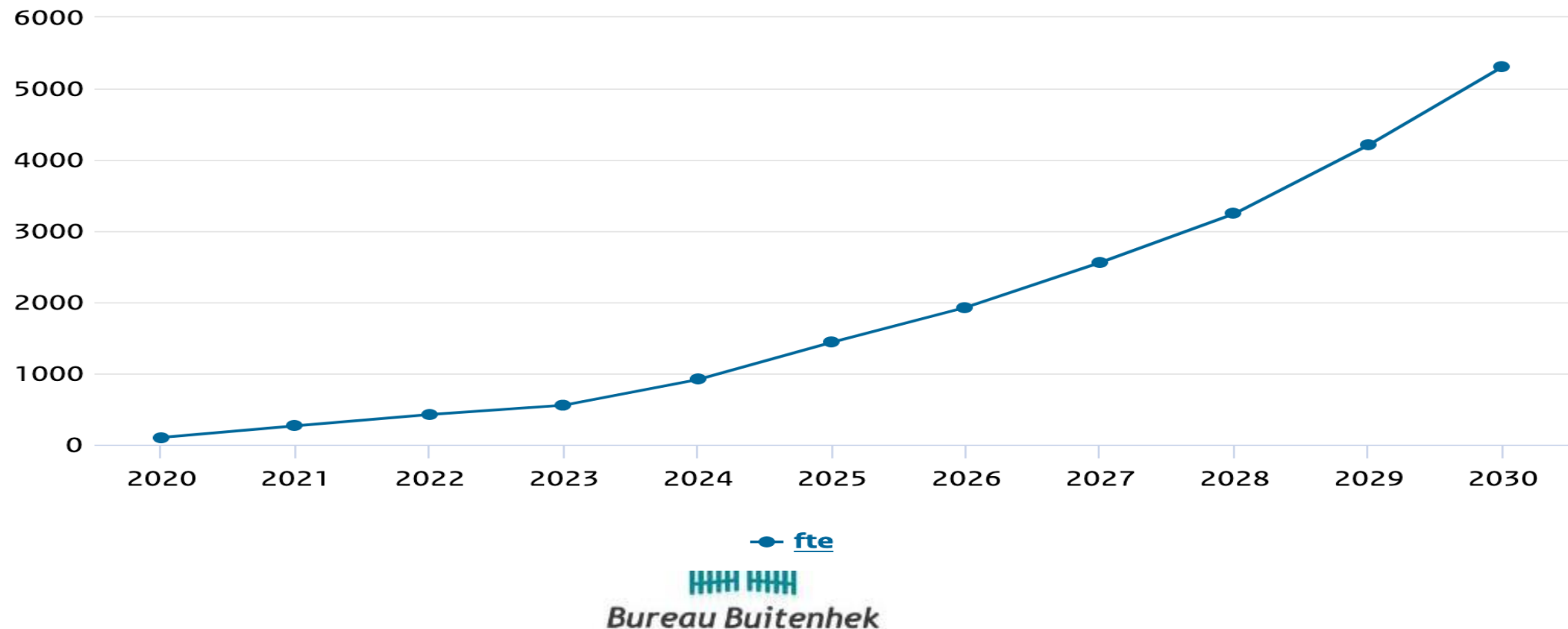
De drie noordelijke provincies komen in 2030 zo'n 20.000 zorg- en welzijnsmedewerkers tekort. In Fryslân zal het personeelstekort aan het eind van dit decennium zijn opgelopen van 1100 naar 8400 zorgmedewerkers.

Actueel: personeelstekort primair onderwijs ...

=> Kansloze concurrentie of extreme uitdaging ...

Verwachte tekorten aan leraren en directeuren in het po

In fte, periode 2020-2030

Actueel: personeelstekort ...

Scholen bevorderen de instroom van leraren

- Studenten die de pabo volgen, betalen de eerste 2 jaar de helft van het collegegeld. Hierdoor is het aantrekkelijker om de opleiding te volgen.
- Voor studenten die naar de pabo willen, is informatie beschikbaar om zich goed voor te bereiden. Zo hebben studenten meer kans de toelatingstoetsen te halen.
- Schoolbesturen kunnen €20.000 subsidie krijgen voor een zij-instromer. Dit zijn mensen die vanuit een ander beroep leraar willen worden. De subsidie is voor de opleiding en begeleiding.
- Studenten die de (verkorte) pabo in deeltijd willen volgen, hebben meer mogelijkheden. Zij mogen tijdens hun studie al lesgeven. Zij moeten wel een achtergrond in het hoger onderwijs hebben en geschikt zijn.
- Schoolbesturen konden subsidie krijgen voor onderwijsassistenten die de pabo willen doen. Met de subsidie worden het collegegeld, begeleiding en de tijd die de onderwijsassistent nodig heeft om te studeren betaald.

Behoud van leraren

- Schoolbesturen zorgen dat het vak voor leraren aantrekkelijk blijft. Bijvoorbeeld door (startende) leraren te coachen. Of leraren de kans te geven zich verder te ontwikkelen of extra taken te doen.
- De Rijksoverheid geeft jaarlijks € 430 miljoen om de werkdruk te verlagen. Zo kunnen schoolbesturen bijvoorbeeld meer klassenassistenten inzetten.
- Per jaar is er € 270 miljoen extra voor de salarissen van leraren in het po. Sinds 2017 hebben leraren in totaal 14% meer salaris gekregen.

Onderwijs anders organiseren

- Scholen kunnen op een andere manier lesgeven. Bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van onderwijsassistenten. Of door meer digitale middelen te gebruiken.

Niet alleen budget voor personeel onderwijs en zorg lijkt onbegrensd...

maar ook de regelruimte neemt sterk toe ...

Wat kan de kinderopvang er tegenover zetten?

Kinderopvang

Financieel

Nieuw geld 2021:	€ 630.000,-
Doorlopende projecten voorgaande jaren:	€ 633.821,-
Niet bestemde middelen 2020:	€ 45.086,-
Totaal budget:	€ 1.308.907,-

Oplossingen uit de praktijk opvang ..

Brieven naar ouders, gemeenten en GGD met aankondiging dat het aanbod niet meer aan wettelijke eisen voldoet o.a.:

- vaste gezichten principe niet langer volgen
- roosteren op basis van bezetting per locatie i.p.v. per groep
- geen vaste stamgroepen meer
- niet meer voldoen aan de VE eisen (o.a. VE gekwalificeerde beroepskrachten)

=> Kansloze concurrentie of extreme uitdaging ...

Oplossingen uit de praktijk onderwijs..

Juf Sabine geeft les aan een megaklas: liefst 51 (!) kinderen zitten bij haar in groep 8

Het lerarentekort zorgt voor een bijzondere start van het schooljaar op De Boeier in Lelystad. Omdat een sollicitant op het allerlaatste moment afzegde, heeft de school plots een megaklas met 51 kinderen. Juf Sabine geeft nu les in een extra groot lokaal, waarvoor speciaal een tussenmuur is verwijderd.

Niek Megens 25 aug. 2021 Laatste update: 25-08-21, 14:34

In uiterste nood toegestaan: onbevoegde voor de klas

21-10-2019 | Werkgeverszaken

Scholen die in uiterste nood de wet overtreden om het lerarentekort het hoofd te bieden, hoeven niet bang te zijn voor represailles van de Inspectie van het Onderwijs. Wanneer zij kunnen aantonen echt niet anders te kunnen, ziet de inspectie de overtreding door de vingers. Dat heeft minister Arie Slob (Onderwijs) toegezegd in overleg met schoolbesturen uit Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Almere (G5) en aan de landelijke tafel lerarentekort.

Onderwijsassistenten vullen de gaten op

Steeds vaker wordt aan onderwijsassistenten in de vacaturetekst al gevraagd of zij groepen kunnen overnemen. "Dit doen wij enkel in geval van nood", aldus de scholen. In de praktijk blijkt 'nood' een rekbaar begrip.

Strikte regelgeving vergt strakke sturing ..

Rijksoverheid

Rekentool beroepskracht-kindratio (BKR) in de kinderopvang

[Home](#)

[Rekenregels 2018](#)

[Rekenregels 2019](#)

Rekenregels 2019

Dagopvang

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen in een stamgroep of peuterspeelzaalgroep wordt bepaald op basis van tabel 1 en onderstaande aanvullende rekenregels. De tabel en de rekenregels worden toegepast in de volgorde waarin zij onderstaand zijn opgenomen. De voorwaarden met betrekking tot de maximale grootte van een stamgroep of peuterspeelzaalgroep zijn in tabel 1 verwerkt.

Rekenregels

1. Indien in een stamgroep een kind van 0 tot 1 jaar aanwezig is, wordt naast tabel 1 tevens de hiernavolgende rekenformule toegepast. Indien Z een getal oplevert dat groter is dan het op grond van tabel 1 benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten, wordt het op grond van tabel 1 minimaal aantal in te zetten beroepskrachten verhoogd tot Z. De rekenformule luidt als volgt:

 $Z = (A + ((B + C + D) / 1,2))$, afgerond naar boven.

A = aantal kinderen van 0 tot 1 jaar / 3.

B = aantal kinderen van 1 tot 2 jaar / 5.

C = aantal kinderen van 2 tot 3 jaar / 6.

D = aantal kinderen van 3 tot 4 jaar / 8.

2. In een situatie waarin het toevoegen van 1 kind leidt tot een op grond van tabel 1 en rekenregel 1 kleiner aantal benodigde beroepskrachten, wordt het aantal benodigde beroepskrachten met 1 verhoogd.

Actueel: personeelstekort ...

rtl**nieuws**

Nieuws **Economie** Sport Entertainment Tech Lifestyle EditieNL

Nora Neuteboom

Krapte op de arbeidsmarkt, wen er maar aan

09 november 2021 07:02

Mensen die nu langs de kant staan bewegen om zich te melden op de arbeidsmarkt en/of de huidige werknemers motiveren om meer uren te werken kan maar op één manier: de beloning verhogen. Met name in die beroepsgroepen die ongelofelijk belangrijk zijn voor de maatschappij, maar waar nu een dringend tekort is - zoals in de zorg, bij de politie en in het onderwijs - zit er maar een ding op: de lonen omhoog gooien.

De verwachting is dat in de krappe arbeidsmarkt verschillende sectoren met tekorten tegen elkaar opbieden.

⇒ Risico op een loonspiraal levensgroot:

= hogere personeelslasten zonder dat het uiteindelijk veel extra aanbod oplevert.

Haagse naïviteit? een 'rijke schooldag' als oplossing ipv extra probleem

5. Deelt u de analyse dat met een rijke schooldag, waar **alle** kinderen meer buitenschoolse activiteiten krijgen aangeboden via school of de opvang, het makkelijker wordt om contracten met grotere omvang aan te bieden aan potentiële werknemers?

Kamervragen van de leden Van Beukering-Huijbregts en Van Meenen (beiden D66)

=> **Van 30% naar 100% BSO bereik als oplossing voor het personeelstekort in de kinderopvang?**

Ad 4.

Door pedagogische medewerkers tijdens de schooluren in te zetten voor verschillende werkzaamheden verkrijgt de school een medewerker met veel pedagogische expertise en extra ondersteuning in de klas, en de pedagogisch medewerker kan zo meer arbeidsuren maken.

Bovendien kan dit de samenwerking tussen kinderopvang en school structureel versterken en de overdracht verbeteren. Dit kan meehelpen in de ervaren hoge werkdruk binnen de sector.

=> **Hoe leveren combinatiebanen om tekorten in het onderwijs te dempen een oplossing voor de personeelstekorten in de kinderopvang?**

Wat staat er in het ontwerp Regeerakkoord van CDA en VVD?

Urgente problemen als het lerarentekort, daling van de onderwijskwaliteit en achterstanden door de coronacrisis vragen om een oplossing:

- *stappenplan en financiering om in de komende 2 regeerperioden de beweging te maken naar de rijke schooldag, verbeterde kinderopvang en herwaardering van het leraarschap;*
- *er wordt geïnvesteerd in scholen met veel leerachterstanden om kansenongelijkheid te bestrijden.*
- *meer begeleiding/minder lesuren startende leraren om uitval te voorkomen;*
- *extra middelen kleinere klassen, dichten loonkloof PO/VO, verlagen werkdruk*

⇒ **Substantieel meer budget naar werving personeel voor onderwijs**

Wat staat er in het ontwerp Regeerakkoord van CDA en VVD?

We worden met zijn allen steeds ouder en dat doet de vraag naar zorg de komende jaren sterk stijgen. We moeten ons zorgstelsel robuust maken voor de toekomst:

- *de zorg wordt pandemie-proof gemaakt onder andere door een **flexibele zorgreserve***
- *Werken in de zorg wordt aantrekkelijker gemaakt door gerichte verbeteringen in de arbeidsvoorwaarden, niet alleen in het salaris, maar ook in de werkomstandigheden.*
- *Een toekomstbestendig plan voor de ouderenzorg met passende oplossingen voor de tekorten op de arbeidsmarkt*

⇒ **Substantieel meer budget naar werving personeel voor zorg**

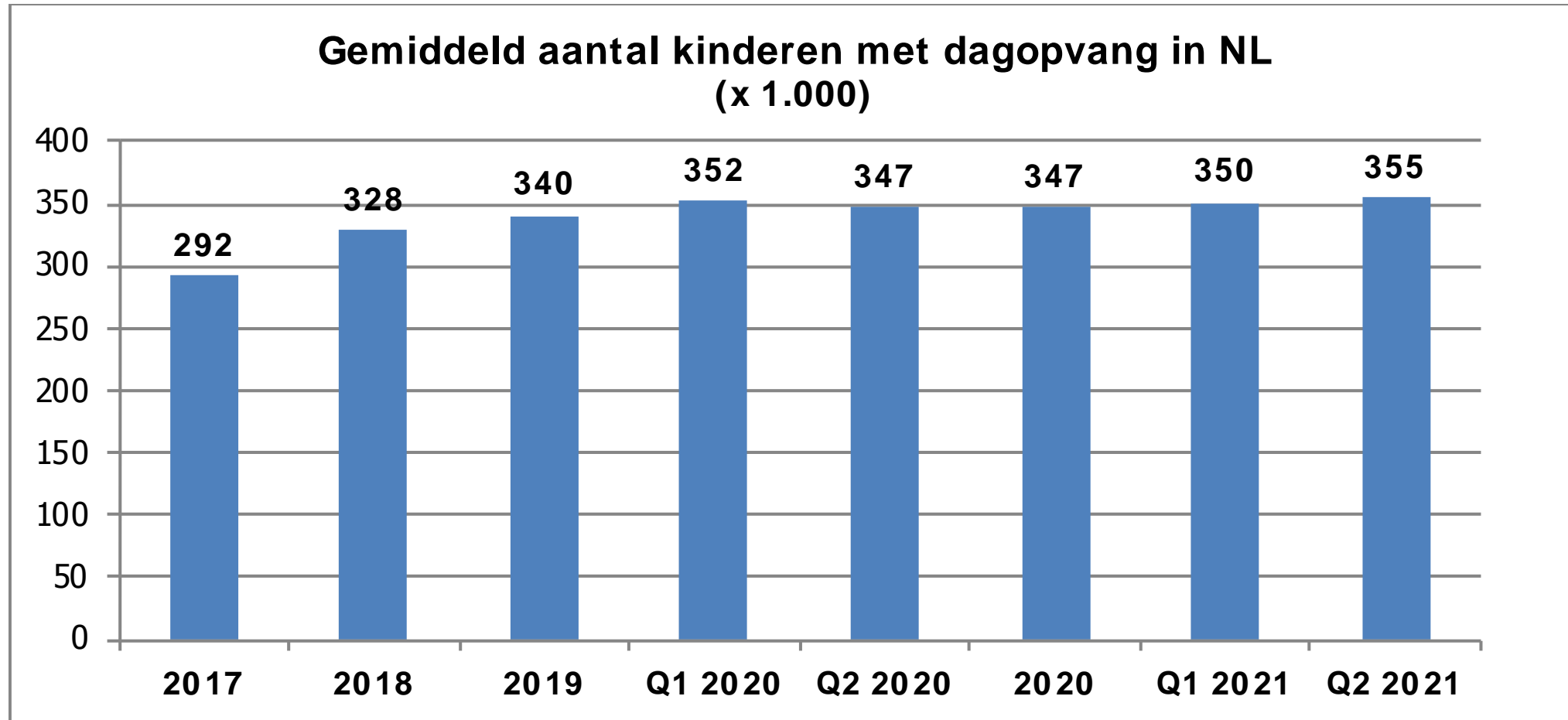
Wat staat er in het ontwerp Regeerakkoord van CDA en VVD?

Er is groot onderhoud nodig op de arbeidsmarkt zodat meer mensen een vast contract krijgen en we MKB bedrijven helpen om laagdrempeliger personeel in dienst te nemen:

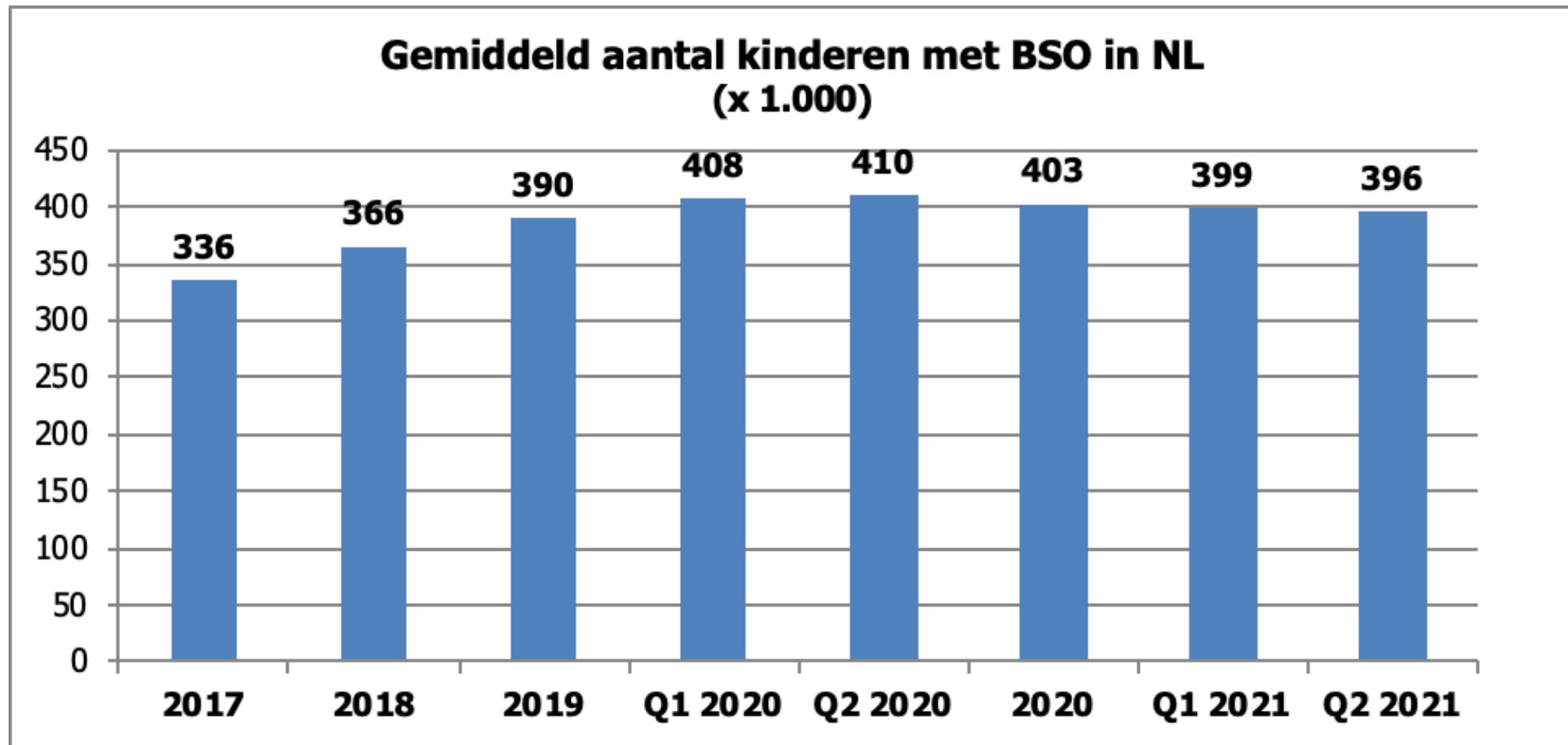
- *herwaardering van het vaste contract om groei flexwerk tegen te gaan;*
- ***er wordt toegewerkt naar een situatie waarbij kinderopvang voor veel mensen gratis wordt en de kinderopvangtoeslag afgeschaft of hervormd kan worden;***
- *we verlagen de werkgeverslasten en de inkomstenbelasting zodat werken meer loont en werknemers meer renderen;*
- ***het belastingstelsel wordt vereenvoudigd. Toeslagen worden zoveel mogelijk afgeschaft of vereenvoudigd.***

Marktverzadiging in beeld ...

Marktverzadiging in beeld ...

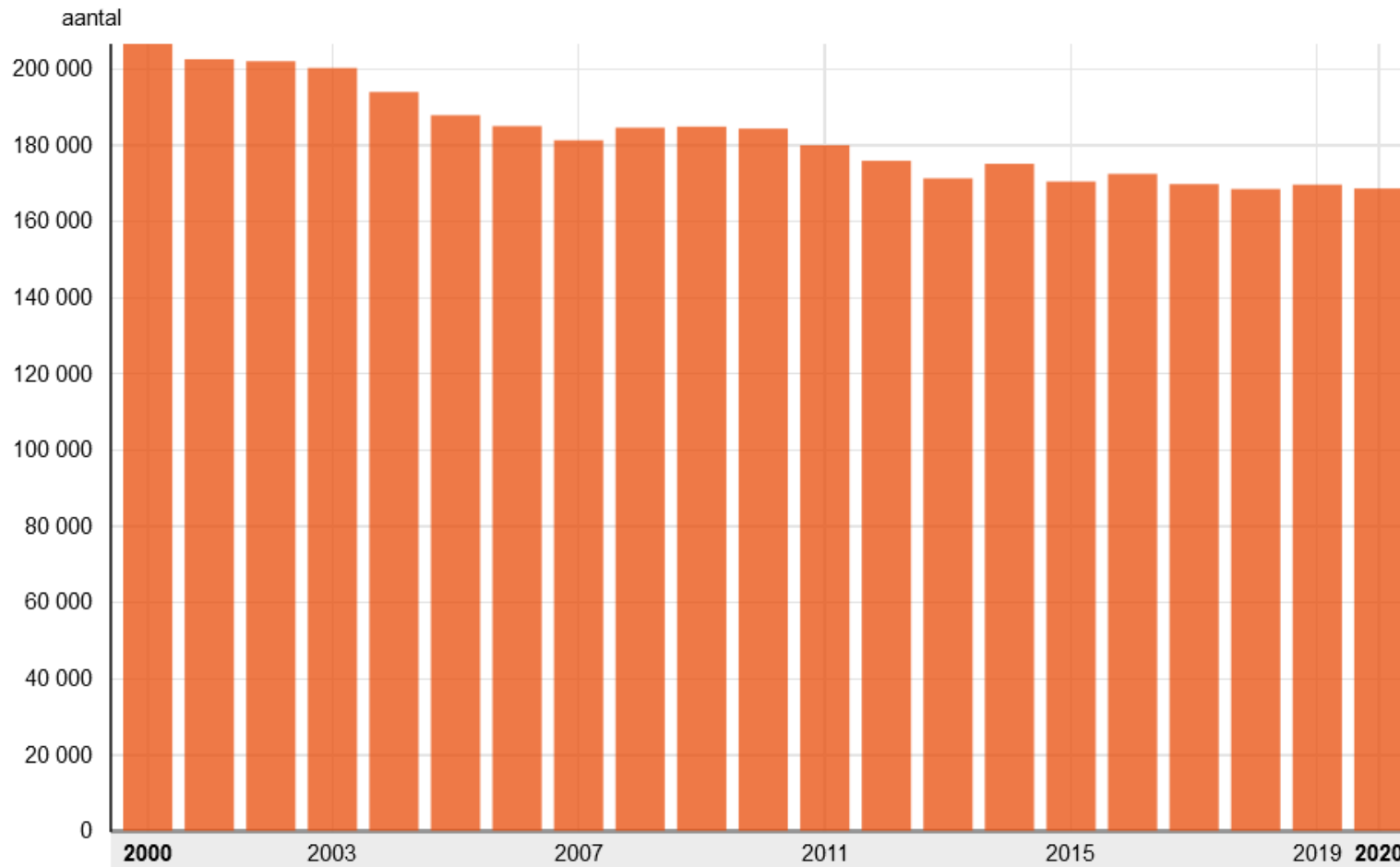

Marktverzadiging in prognose toeslag Rijk ...

Tabel 69 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Verplichtingen	3.913.026	4.130.271	3.857.977	3.844.465	3.847.070	3.888.754	3.947.795
Uitgaven	3.912.442	4.130.271	3.857.977	3.844.465	3.847.070	3.888.754	3.947.795
Inkomensoverdrachten							
Kinderopvangtoeslag	3.596.605	3.806.640	3.827.732	3.817.384	3.826.669	3.869.303	3.928.018

Hoe zit het met de key driver van de kinderopvang ?

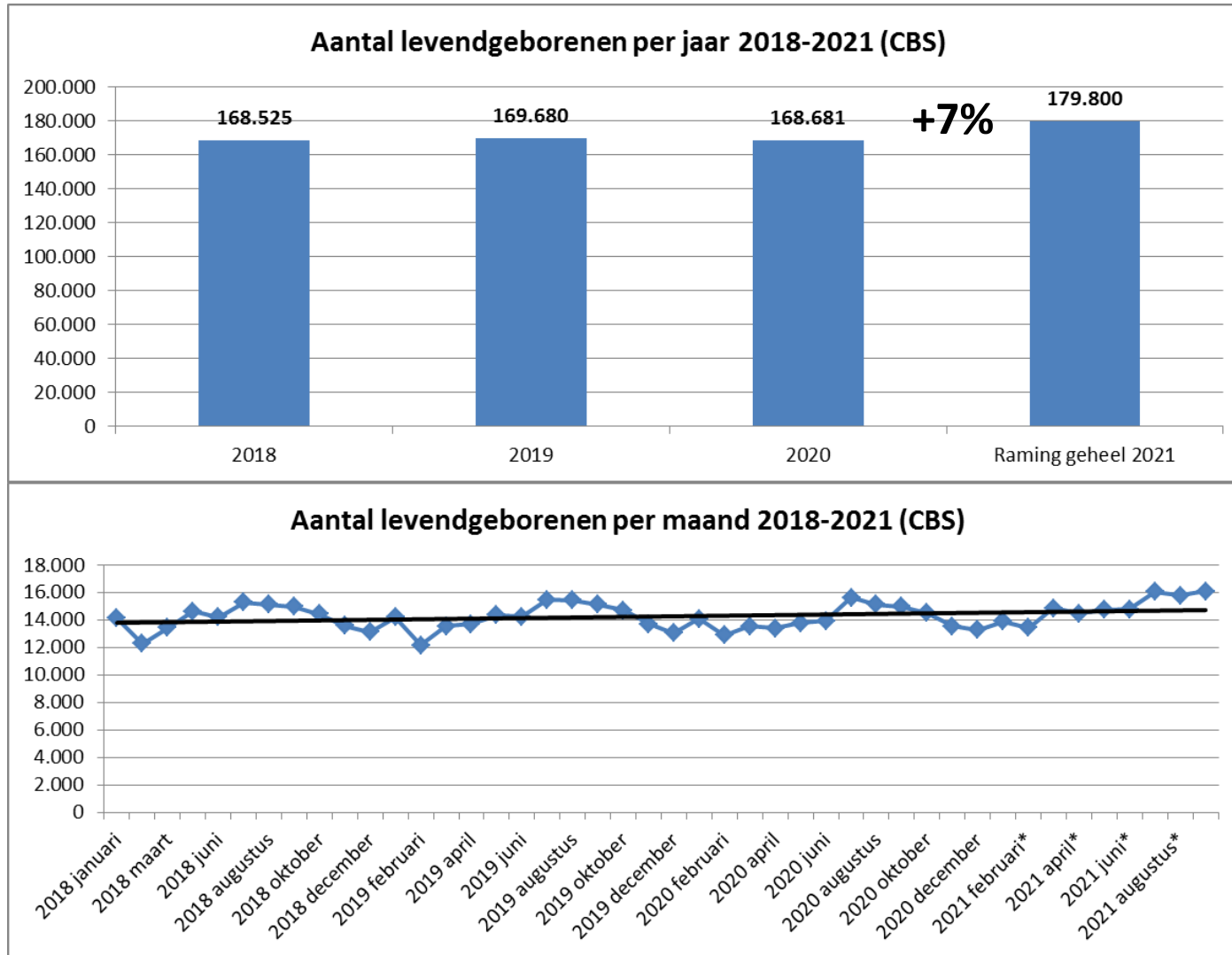

Sinds 2000 zien we een daling van het aantal geboortes in NL:

- 207.000 in 2000
- 169.000 in 2020 (-18% in 10 jaar)

Sinds 2017 schommelt het rond de 169.000 per jaar en nu in 2021 een opleving naar 180.000 (+7%)

Hoe zit het met de key driver van de kinderopvang ?

Aantal geboortes in 2021 met 7% gestegen

Licht stijgende trend na jarenlange daling

- 1 zwaluw etc., effect corona, krapte huizenmarkt etc.

Een zekerheidje is echter het cohorteffect waardoor het volume van de vraag met ca. 5% tot 7% zal stijgen

Toename vraag =
toename omzet en/of
toename wachtlijsten

Hoe zit het met de financiën?

(bron: sectorrapport 2020 Wbf)

Resultatenrekening

Tabel 3. Resultatenrekening 2018, 2019 en 2020 (procentueel)

(in % van het totaal)	2018 in %	2019 in %	2020 in %
Omzet	95,1%	95,6%	94,0%
Overige opbrengsten	1,4%	1,1%	1,1%
Subsidies	3,4%	3,2%	4,9%
Rentebaten	0,1%	0,0%	0,0%
Buitengewone baten	0,0%	0,0%	0,0%
Totale baten	100,0%	100,0%	100,0%
Personeelslasten	69,2%	70,5%	72,4%
Huisvestingslasten	12,3%	11,1%	11,4%
Afschrijvingen onroerend goed	0,7%	0,7%	0,7%
Afschrijvingen overig	2,3%	2,0%	2,0%
Overige bedrijfslasten	9,8%	10,7%	9,2%
Rentelasten	0,1%	0,1%	0,1%
Rentelasten hypothecaire leningen	0,1%	0,1%	0,1%
Buitengewone lasten	0,0%	0,0%	0,0%
Totale bedrijfslasten	94,6%	95,2%	95,9%
Resultaat voor privé / vennootschapsbelasting	5,4%	4,8%	4,1%

Stijging subsidie: 3,2% -> 4,9%

- VE aanbod +60%, regulier aanbod +35%

Stijging personeelslasten: 70,5% -> 72,4%

- Corona gerelateerd (?), krapte (?)

Resultaat voor Vpb: 5,4% -> 4,1%

=> Loonspiraal op komst?

Hoe zit het met de financiën?

(bron: sectorrapport 2020 Wbf)

9. Deelnemers zijn gevraagd naar de reguliere uurprijzen 2021. We geven de antwoorden onderstaand weer in vergelijking met de fiscale uurtarieven 2021.

Dagopvang

Onder of gelijk aan € 8,46	36%
Hoger dan € 8,46	64%

n=92

Buitenschoolse opvang

Onder of gelijk aan € 7,27	23%
Hoger dan € 7,27	77%

n=72

Waarborgfonds **2021**:

64% KDV aanbod > max. tarief KOT (n=92)

77% BSO aanbod > max. tarief KOT (n=72)

Monitor **2019**:

65% KDV aanbod > max. tarief KOT (n=904)

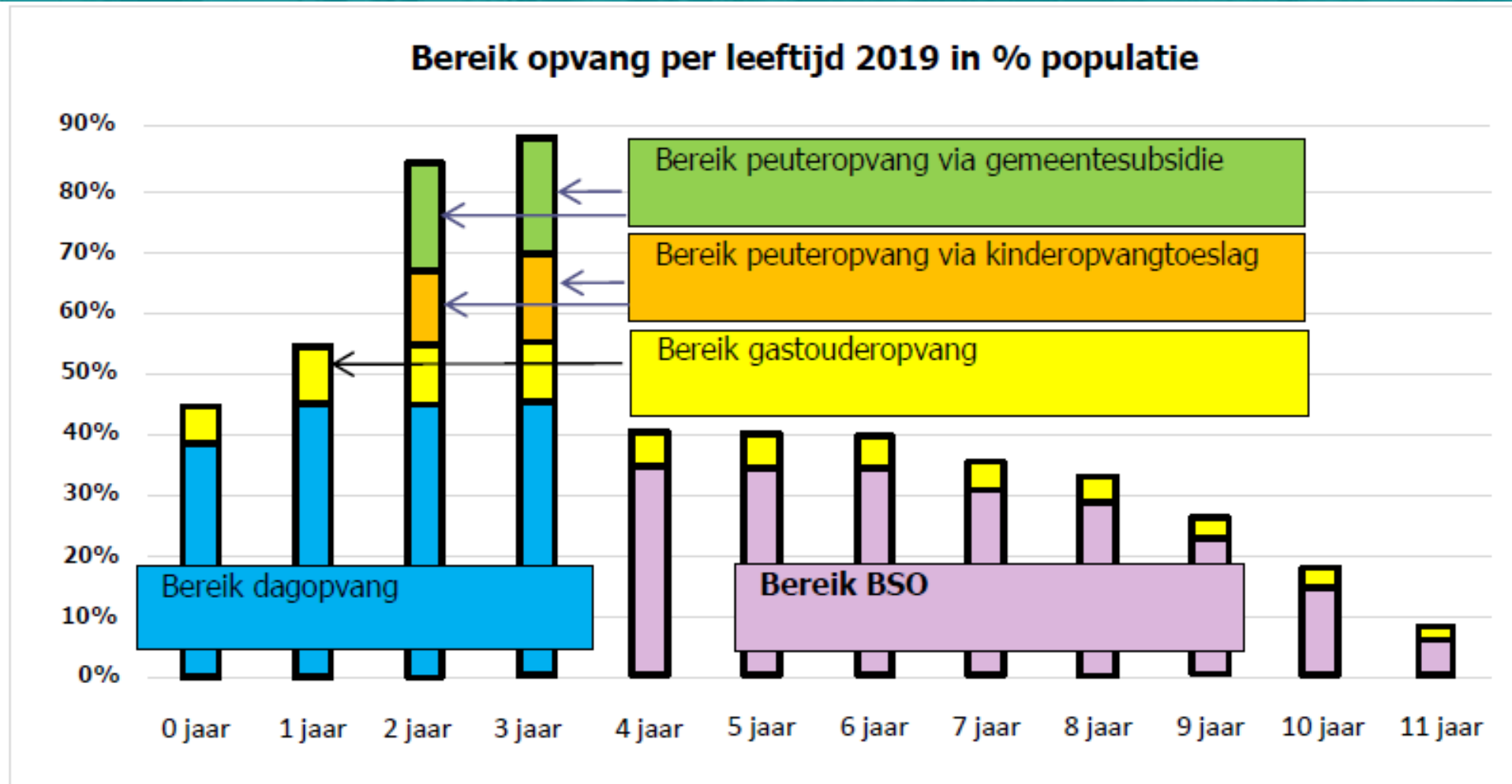
87% BSO aanbod > max. tarief KOT (n=2.309)

Prognose **2022**:

Minder dan 20% van het aanbod nog toegankelijk voor max. tarief KOT

Gebruik van opvang naar leeftijd ...

Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Uit ontwerp Regeerakkoord september 2021 (CDA/VVD):

- er **wordt toegewerkt** naar een situatie waarbij kinderopvang **voor veel mensen gratis** wordt en de kinderopvangtoeslag **afgeschaft of hervormd** kan worden;
1. Fasering: wanneer?
 2. Criteria: voor welke mensen gratis en voor welke mensen niet?

Afwegingen criteria:

- merendeel slachtoffers toeslagenaffaire huishouden met lage inkomens
- lage inkomens hebben al bijna gratis opvang => voor deze groep vergt gratis weinig extra budget

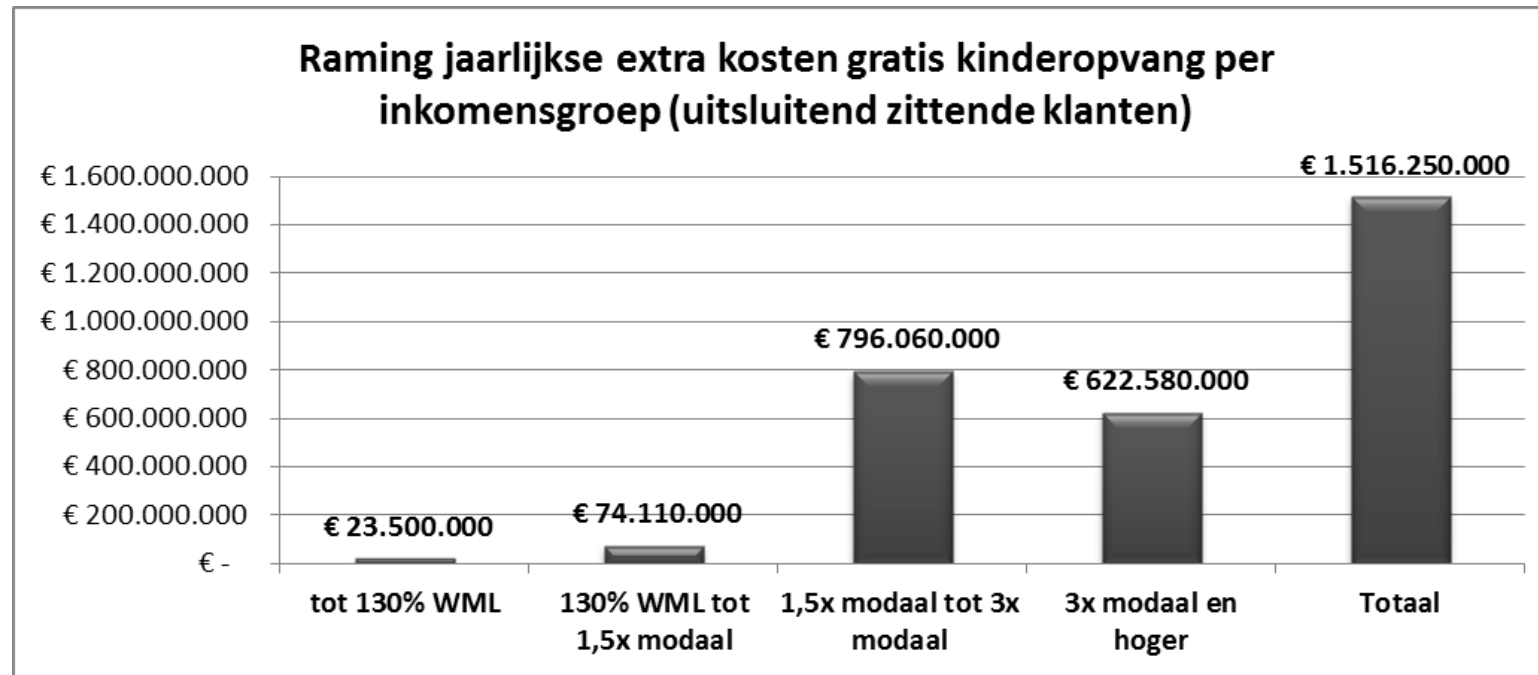
Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Wat is het aandeel lage inkomens dat gebruik maakt van toeslag gefinancierde opvang?

Gebruik KOT naar verzamelinkomen huishouden (in aantal kinderen x 1.000)					
	2019	2020	2021*	2022*	in %
tot 130% WML	75	75	71	72	9%
130% WML tot 1,5x modaal	182	174	171	173	20%
1,5x modaal tot 3x modaal	440	453	460	464	55%
3x modaal en hoger	130	132	135	136	16%
Totaal	827	834	837	845	100%

Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Wat kost gratis kinderopvang het Rijk per inkomenscategorie?

Voor € 25 mln. gratis opvang tot en met 130% WML, voor € 100 mln. tot en met 1,5x modaal maar (!!!) dat exclusief gedragseffecten ...

Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Zonder prikkels bij ouders om efficiënt in te kopen, welke gedragseffecten liggen dan op de loer?

- meer opvang inkopen dan nodig: iedereen tot de 'Max'
 - => wat wordt de 'Max' van de regeling en wat doen we daarna?
- de jacht op de arme sloeber
 - => aanbieders of bemiddelaars die 'Max' contracten slijten aan een groep huishoudens met lage inkomens die nu uitsluitend gebruik maakt van peuteropvang vanaf 2,5 jaar
- waarom nog slechts 8 uur peuteropvang vanaf 2,5 jaar?
 - => neem een extra contract vanaf 0 jaar tot de 'Max' en ontvang gratis een **Joolz Day+**

Welke extra regelgeving is nodig om 'leakage' en/of misbruik van de regeling in te dammen?

Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Hé makkers: hier gratis 4 dagen opvang ...

Waarom zou je minder afnemen? Het is gratis!

Je hebt het niet nodig? Je weet nooit hè, better safe than sorry!

Mensen in je buurt met kinderen? Maak gebruik van onze aanbrenghonus!

Onze bezettingsgraad op contracten? Ca. 150% mooi hè

Ja dat klopt, op aanwezigheid is de bezetting een stuk lager ...

Maar dat is weer goed voor de kwaliteit en maakt het wel lekker overzichtelijk

Nee je krijgt geen factuur want ik declareer alles bij het Rijk, fijn toch?

Vraagstukken:

Hoe gaan we misbruik en uitmelken regeling te lijf?

Strikte regelgeving winst/exploitatie, aanwezigheids-registratie etc. en dus

⇒ Kinderopvangstelsel evolueert automatisch naar onderwijsstelsel (waarom apart regelen?)

Het 'gratis' aanbod in de praktijk ...

Welke maatregelen zijn dan nodig om een efficiënt stelsel zonder leakage in te maken?

Hoe werkt 'gratis' uit op het ondernemerschap als consumentenprikkel verdwijnen?

Wat regelen voor de ouders die meer willen dan de 'Max' (pluspakket = bijlespakket?)

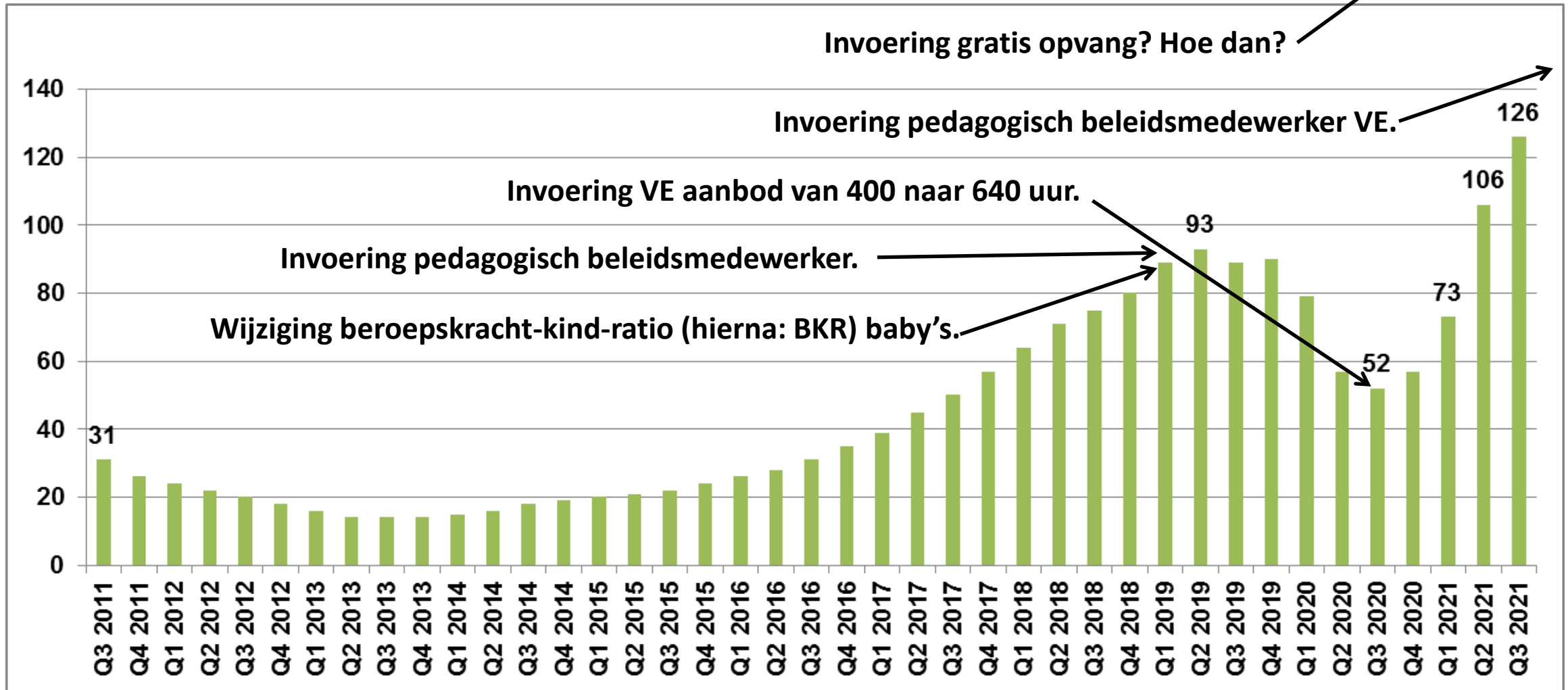
Bij invoering gratis kinderopvang is het alles (onderwijs) of niets (toeslag/ouderbijdrage)

- 2 dagen gratis en de rest particulier dempt arbeidsparticipatie
- 2 dagen gratis en de rest toeslag verdubbelt complexiteit (2 stelsels naast elkaar)

=> Het wordt tijd om de praktische aspecten van gratis te onderzoeken...

Exclusieve focus op 'kind centraal knelt met realistisch toekomstperspectief: ...

????

Personeelstekort en conjunctuur ...

Beantwoording kamervragen Van Meenen (D66) en Postma (CDA) juli 2020:

De kinderopvang is een conjunctuurgevoelige sector. Hierdoor zullen op middellange termijn de economische gevolgen van Covid-19 ook een effect hebben op de vraag naar kinderopvang en de arbeidsmarkt daar.

In de Juniraming 2020 van het CPB wordt een stijging van de werkloosheid naar 5% in 2020 en 7% in 2021 verwacht. Een stijgende werkloosheid leidt tot een daling van de vraag naar kinderopvang. Dit leidt op haar beurt naar verwachting tot een afnemende vraag naar pedagogisch medewerkers.

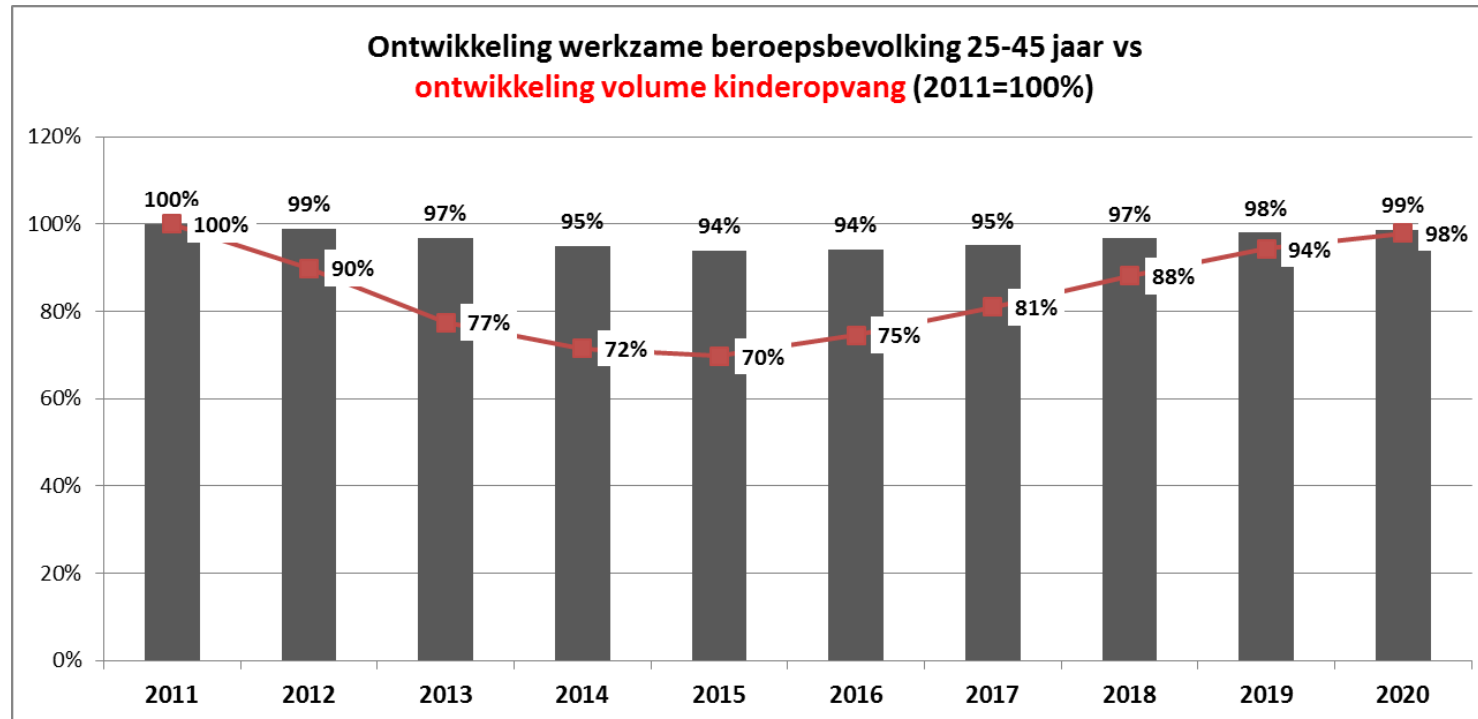
Als gevolg van de economische recessie in 2009 steeg de werkloosheid tot ongeveer 7,5% in de periode 2013 - 2015. Gedurende de recessie nam de vraag naar kinderopvang af.

De bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag gedurende de crisis, zorgden voor een grotere daling in het gebruik van kinderopvang. Dit werkte ook door in de arbeidsmarktperspectieven voor pedagogisch medewerkers en een lagere instroom in opleidingen vanwege de onzekere arbeidsmarktperspectieven.

Ik hecht belang aan zoveel mogelijk stabiliteit in deze **conjunctuurgevoelige** sector.

De **conjunctuurgevoeligheid** van de kinderopvang zie ik daarom als een urgent aandachtspunt.

Fictie: kinderopvang is conjunctuurgevoelig en dus moet kinderopvang gratis worden ...

- In de economische crisisperiode (2011-2015) daalde de werkzame beroepsbevolking in de doelgroep van de kinderopvang (25-45 jaar) met 6%.
- Het volume van de kinderopvang daalde in die periode met maar liefst 30% (!!!) => grootste deel van de krimp niet verklaard door conjunctuur maar door bezuinigingen kinderopvang

Analyse conjunctuurgevoelige kinderopvang 2013 ...

Tabel 1: Oorzaken budgettaire meevaller 2012 en meerjarige doorwerking (in € mln)

Oorzaken	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uitgaven							
1. Conjunctuur	-39	-80	-87	-92	-86	-71	-71
2. Gedragseffect	-110	-181	-196	-195	-200	-204	-209
3. Prijseffect	84	78	106	108	109	111	113
4. Overige effecten	-160	-101	-134	-134	-129	-125	-125
<i>wv handhaving BD</i>	-39	-35	-35	-35	-35	-35	-35
<i>wv doelgroep-ouders</i>	-37	-44	-44	-44	-44	-44	-44
<i>wv geboorten 2012</i>	-6	-12	-14	-14	-9	-4	-3
<i>wv samenstellingseffect</i>	-17	-15	-16	-16	-16	-17	-17
<i>wv terugwerkende kracht</i>	-17	30					
<i>wv nabetalings</i>	-44	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Bijstelling uitgaven	-225	-284	-311	-314	-306	-288	-292
Bijstelling ontvangsten	-1	6	20	11	4	-1	-3

De afgelopen jaren zijn diverse maatregelen genomen om de uitgaven aan de kinderopvangtoeslag beheersbaar te houden. In 2010 zijn de maximaal te vergoeden uurprijzen (verder: maximum uurprijzen) voor buitenschoolse opvang en gastouderopvang verlaagd; het maximaal aantal te declareren uren per maand werd op 230 uur gesteld; het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (verder: LRKP) werd ingevoerd en de regels voor gastouderopvang werden verscherpt. In 2011 en 2012 werd de ouderbijdrage verhoogd in de toeslagtabel. In 2012 werden de maximum uurprijzen niet geïndexeerd en werd de koppeling aan de gewerkte uren van de minst werkende partner ingevoerd. In 2013 werd de ouderbijdrage proportioneel verhoogd in de eerste kindtabel en werd de vaste voet afgebouwd naar nul voor hogere inkomens in de eerste kindtabel.

- € 209 mln. / € 292 mln. = > 70% van de krimp door gedragseffecten.

- In 2013 is door het CPB een analyse gemaakt van de krimp en toen bleek al dat niet zozeer conjunctuur alswel gedragseffecten door de bezuinigingen de oorzaak waren van de krimp.

Verskil in bezetting peuter- en dagopvang ...

Kinderdagverblijf
0-4 jaar

100%
met kinderopvangtoeslag aanspraak (KOT)*

90%
zonder VE indicatie

10%
met VE indicatie

Peuteropvang
2-4 jaar

60%
met KOT

40%
zonder KOT

50%
zonder
VE

10%
met
VE

25%
met
VE

15%
zonder
VE

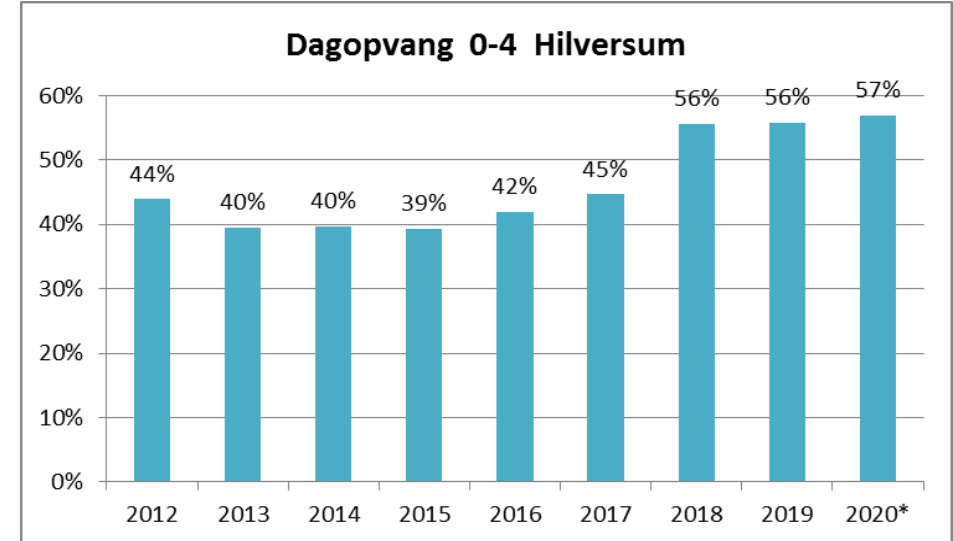
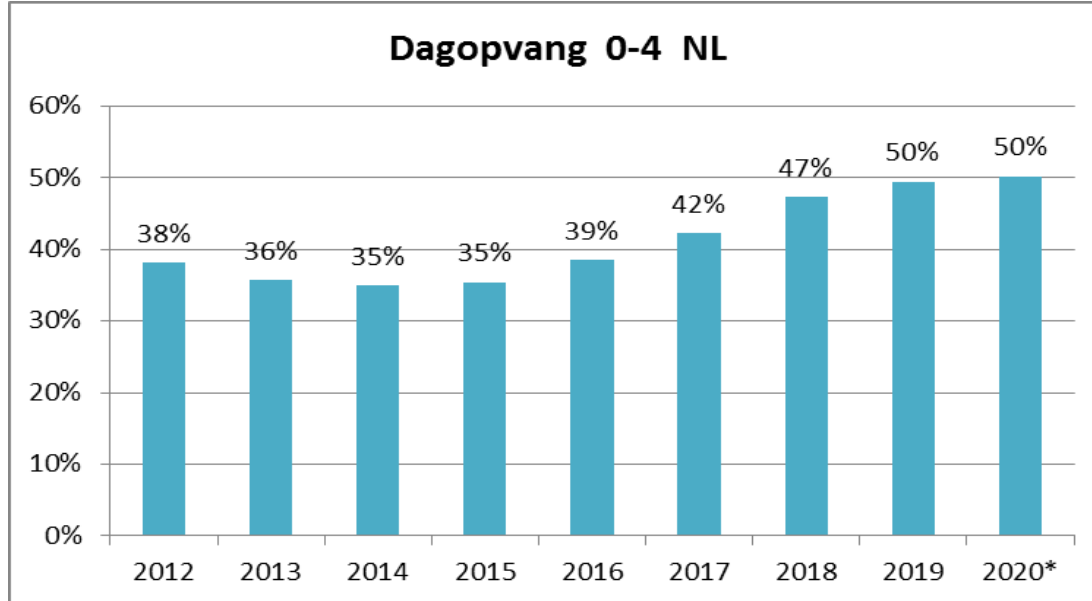
* er zijn enkele uitzonderingen (o.a. op basis van Sociaal Medische indicatie)

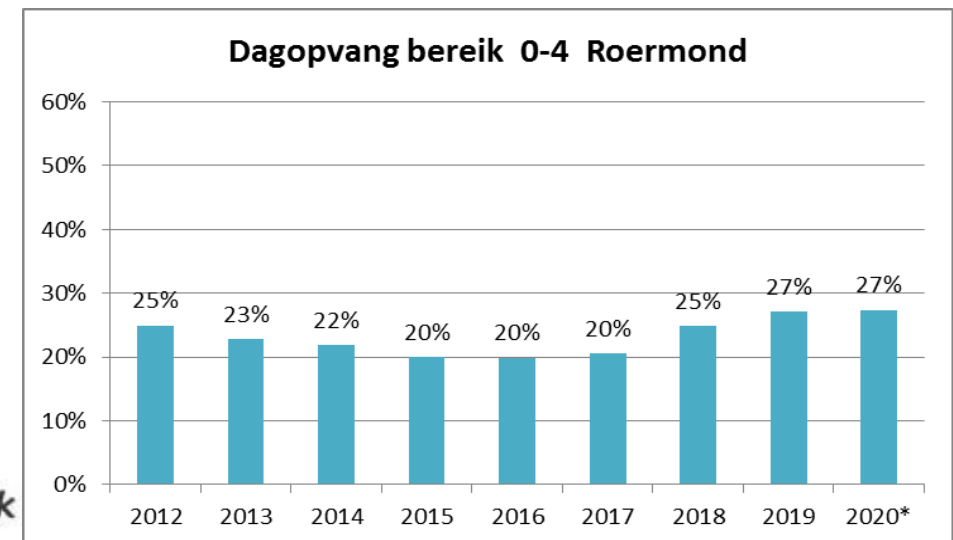
Variatie in opvanggebruik 0-4 jaar ...

Raming populatie en bereik per leeftijd 1/1/2020 (afgerond op 1.000)	0 jaar	in %	1 jaar	in %	2 jaar	in %	3 jaar	in %	Totaal 0 t/m 3 jr	in %
populatie totaal	169.000	100%	170.000	100%	172.000	100%	175.000	100%	686.000	100%
KDV	50.000	30%	79.000	46%	79.000	46%	79.000	45%	287.000	42%
PO KOT reg	-	0%	-	0%	23.000	13%	32.000	18%	55.000	8%
PO KOT VE	-	0%	-	0%	4.000	2%	6.000	3%	10.000	1%
PO NKOT reg	-	0%	-	0%	8.000	5%	15.000	9%	23.000	3%
PO NKOT VE	-	0%	-	0%	14.000	8%	16.000	9%	30.000	4%
Gastouderopvang*	11.000	7%	16.000	9%	12.000	7%	8.000	5%	47.000	7%
Non bereik	108.000	64%	75.000	44%	32.000	19%	19.000	11%	234.000	34%
Bereik	61.000	36%	95.000	56%	140.000	81%	156.000	89%	452.000	66%

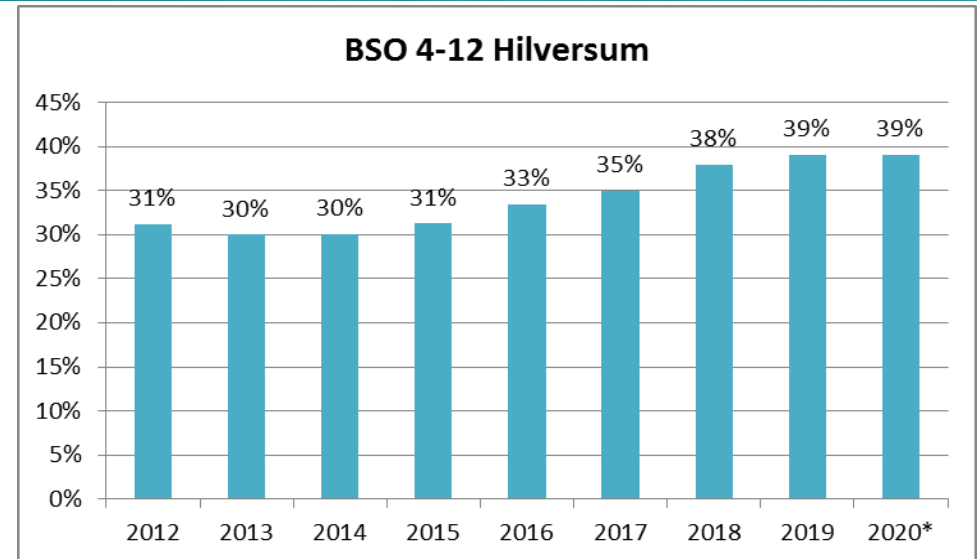
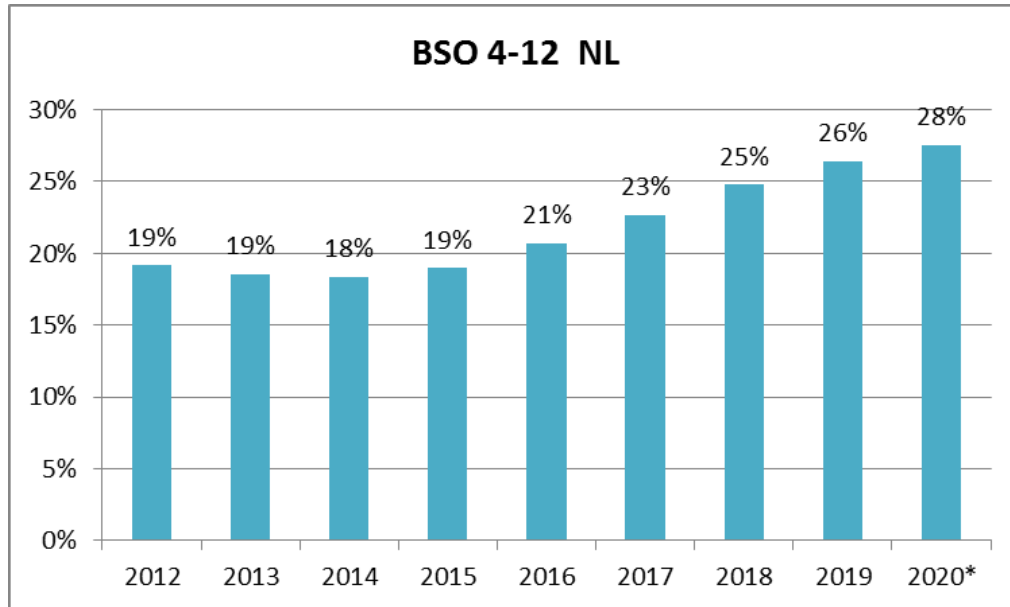
Groei bereik: dagopvang op de top?

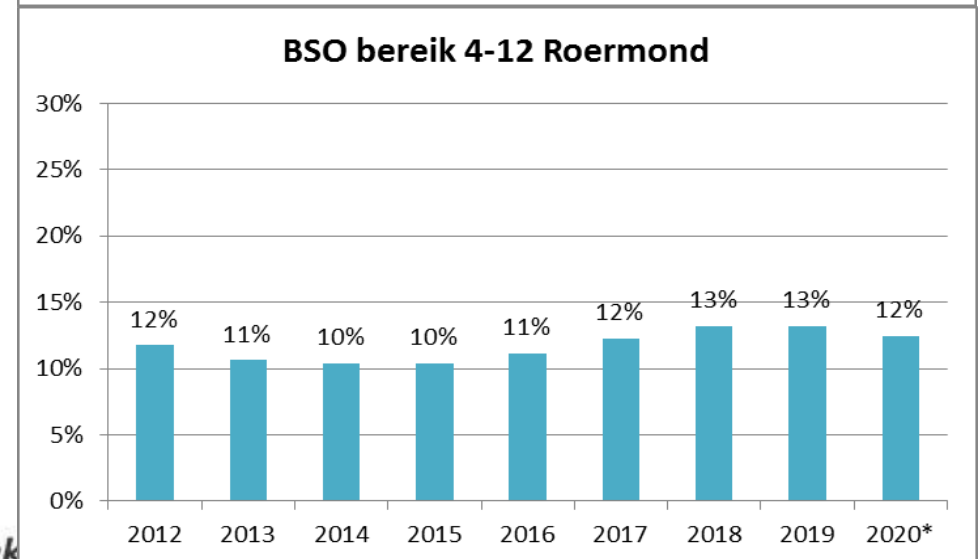
Stabilisatie bereik in alle markten vanaf 2019 maar wel grote verschillen per regio ...

Groei bereik: BSO?

Stabilisatie bereik BSO door marktverzadiging en personeelstekort grote variatie per gebied ...

Grootste exploitatierisico: nieuwbouw scholen ...

Onderzoek 2020: wat zijn meest voorkomende oorzaken dat kinderopvangpanden niet meer gebruikt worden. Dat zijn er vier:

- sluiting locatie na faillissement
- sluiting omdat aanbieder op eigen initiatief is gestopt met opvang op die locatie
- sluiting van peuteropvanglocaties (minder vraag en integratie in kdv- of bso-locaties)
- nieuwbouw scholen met kinderopvang, omliggende locaties overbodig en gesloten

Grootste exploitatierisico: nieuwbouw scholen ...

Gezond en toekomstgericht

Op de unieke groene locatie tussen de polder en het centrum van Amstelveen verrijst een nieuw scholencomplex waar de basisscholen De Horizon en De Akker, kinderopvang De Kleine Wereld en Amstelveen Sport hun onderkomen krijgen. Het wordt een compact gebouw met een moderne uitstraling en een vriendelijke schaal. Een school die past in de groene parkachtige omgeving.

De beoordelingscommissie sprak positief over het ontwerp: "De architect presenteert een helder ontwerp wat bestaat uit twee in elkaar en van elkaar geschoven volumes. Met deze verschuivingen wordt de hoofdentree gemarkeerd en in de overlap ontstaat een aantrekkelijk en ruimtelijk gezamenlijk hart. Het ontwerp onderscheidt zich door een separate entree van de sportvoorziening. Wat betreft volume opbouw, compositie van bouwdeelen en de materialisering die uit de beelden spreekt, sluit het schetsontwerp goed aan bij de criteria van het beeldkwaliteitsplan."

Wij zijn blij met deze mooie opdracht en kijken er naar uit om de komende periode met passie en plezier aan de slag te gaan met de verdere uitwerking van het schetsplan. Wij kijken uit naar een verdere kennismaking en naar een interactief proces met de gebruikers en de gemeente. Op deze manier willen we bijdragen aan een gezonde en toekomstgerichte leeromgeving waar zowel de gebruikers als de gemeente Amstelveen trots op kunnen zijn.

Nieuw schoolgebouw kan gepaard gaan met nieuwe aanbieder ...

=>

IHP als vergezicht voor risico's

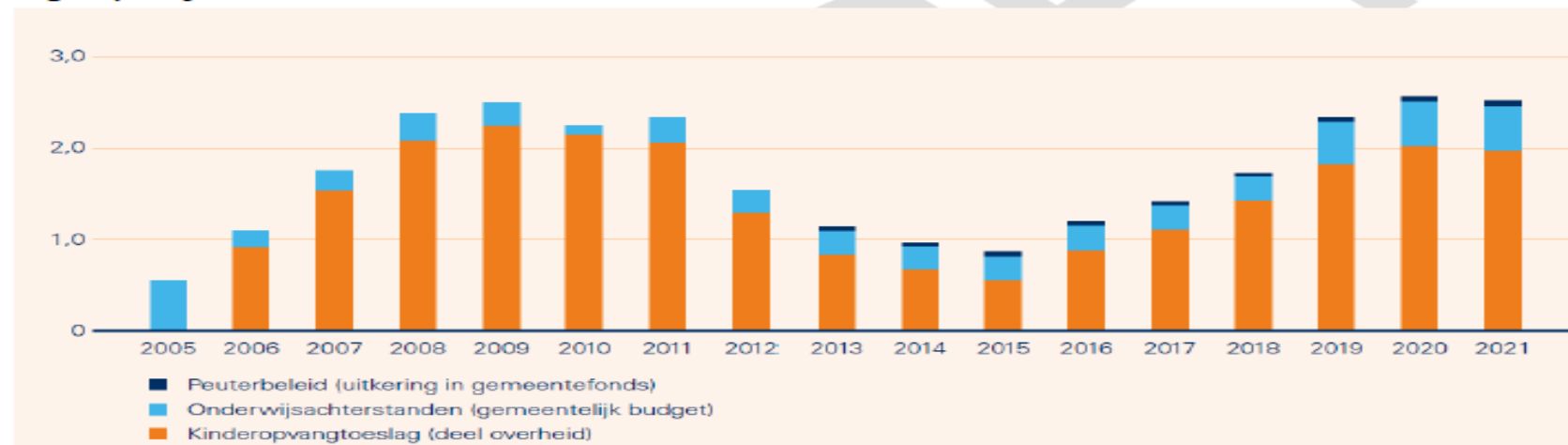
Onderwijs: andere tak van sport ...

Tabel 24 Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 (bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	12.054.624	12.279.674	12.172.752	12.089.996	12.002.475	11.976.944	11.967.519
waarvan garantieverplichtingen	15.837	- 450					
waarvan overig	12.038.787	12.280.124					
Totale uitgaven	11.759.120	12.250.483	12.142.752	12.059.996	11.972.475	11.946.944	11.937.519
waarvan juridisch verplicht (%)			99,89%				
Bekostiging	11.144.415	11.452.212	11.469.479	11.366.437	11.273.124	11.254.554	11.252.872
Bekostiging po-instellingen	10.803.309	11.079.455	11.090.420	10.995.625	10.902.313	10.880.113	10.878.222

bron: Rijksbegroting 2021 OCW

In onderstaande tabel de verschillende onderdelen van de Rijksfinanciering van de kinderopvang in de afgelopen jaren:

Figuur 38 Netto uitgaven rijksoverheid (in miljarden euro's) (bron: jaarverslagen/begrotingen OCW, SZW, Gemeentefonds)

bron: Kinderopvang in beeld, Berenschot december 2020

Prognose ...

Kinderopvang leeft qua strikte wet- en regelgeving en arbeidsmarkt ver boven haar stand

Krapte arbeidsmarkt wordt komende 10 jaar niet minder maar groter door personeelstekort aanpalende sectoren en de gesubsidieerde concurrentie van die kanten...

Politieke ambities gratis of goedkopere kinderopvang zijn onhaalbaar zonder concessies op kwaliteitscriteria

Consolidatie blijft voortgaan om tegenwicht te bieden aan toenemende druk op organisatie maar versnippering blijft ...

Strategische opties elders ...

IKC CADANS WESTPOLDER LANSINGERLAND BERKEL EN RODENRIJS

Je bent hier: » Locaties

Welkom!

✉ westpolder@cadans.nl

☎ 085-0081 951

Tot slot ...

